

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. II. Corollaria.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73455)

§. I.

Exponitur & asstruitur simplicitas
D E I.

Notandum primò. Simplicitatem, quæ hoc loco significat modum entis oppositum compositioni, communiter & rectè definiti, quòd sit *unitas expert compositionis*, ubi per *ly unitas* removetur multitudo incomposita, seu plura per accidens aggregata: per *ly expert compositionis* genus unitatis, quòd est etiam commune compositis, contrahitur ad simplicia, sicque partes, earumque actualis distinctio removetur: siquidem compositio est distinctorum unio.

Notandum secundo. Simplicitatem rectè dividi in absolutam, quæ est rei in se ipsa, & respectivam, quæ est in ordine ad aliud. Prior opponitur compositioni intrinsecæ, posterior extrinsecæ. Compositio intrinsecæ & ad intra, quæ etiam dicitur *compositio hujus ex his*, denominat aliquid passive compositum in se ipso, eaque triplex numeratur; nempe physica ex materia & forma: partibus integrantes: subjecto & accidente: metaphysica ex essentia, & existentia, supposito & natura; logica ex genere & differentia. Compositio extrinsecæ, vel ad extra est duplex: primò compositio *hujus cum his*, quæ denominat aliquid activè componens cum alio à se distincto, veluti forma substantialis, quamvis in se physice simplex, tamen venit in compositionem cum materia prima à se distincta. Quibus communiter in tract. de Incarn. additur compositio in his, hoc est, conjunctio extremorum in aliquo medio dante, non accipiente unitatem ab illis, ut est in Christo conjunctio duarum naturarum in persona Verbi, de quibus suo loco.

3. CONCLUSIO. *DEVS est realiter formaliter simplicissimus simplicitate excludente omnem realem passivam compositionem.* Est quoad realem simplicitatem de hinc, ex Conc. Lateran. in c. *firmiter*, & Florent. supra disp. 4. a. 1. §. 2. allegatis, ad stipulantes SS. PP. ibidem adductis, quibus addimus Boëtium de Trin. loquentem.

*Simplex esse, simplex posse,
Simplex velle, simplex nosse,
Cuncta sunt simplicia.*

Ratio S. D. è SS. PP. desumpta est primò. Ens primum & à se non potest esse compositum: DEUS est ens primum & à se: ergo. Major probatur: Omne compositum est naturà posterius suis partibus, tanquam elementis & principiis, è quibus componitur, requirit etiam causam, quæ illas partes in se uniat: unde D. Ambros. tr. in symb. c. 1. *DEVS compositus esse non potest: cum aliqua ex anteriora existisse sit nefas* & Cyrill. Alex. l. 3. thel. c. 4. *quomodo Pater omnium rerum principium erit, si non simplex, sed compositus erit? primum enim simpliciter haud quaquam compositum esse potest, quia nihil potest praeintelligi, à quo componatur, &c.*

4. Ratio est secundo: Omnis compositio dicit imperfectionem actui puro infinite perfecto repugnantem: ergo in DEO non habet locum. Antec. constat partim: quia qualibet pars intrinsecè com-

R. P. Mexg. Theol. Schol. Tom. I.

ponens est imperfectior suo toto; cum totum sit aliquid, quod non est pars: partim quia est in potentia ad totum: ideoque D. Damasc. l. 1. d. hinc orthod. *quidquid ex pluribus componitur, ex imperfectis constat.* Adde quòd pars non est ipsum totum, atqui in DEO nihil potest esse, quod non sit DEUS: alioquin jam esset ens creatum: ergo.

Ratio est tertio. Quidquid est perfectius, de DEO dici debet: sed esse simplicem ceteris partibus est perfectius, quam esse compositum: dicit enim modum habendi suas perfectiones sine indigentia, collectionem magisque unitum, ideoque praestantiorem, prout agnoscit D. August. l. d. quant. animæ c. 11. dicens: *omne simplex est perfectius compositio.* Et D. Anf. de Incarn. V. c. 8. *vero judicio simplex multiplici antefertur.*

§. II.

Corollaria.

Inferes primò. Non esse in DEO admittendam aliquam compositionem, neque ex materia & forma, neque ex partibus integrantes quantitativis, neque ex potentia & actu, siquidem est actus purus, adeoque omnis materiae potentiaque expers.

Inferes secundo. In DEO non dari compositionem ex subjecto, & accidente. Id enim probant auctoritates & rationes praeallegatae: specialiter etiam de istis qualitatibus D. Leo I. ep. 93. ad Turribium: *de DEO quicquid dignè sentitur, non qualitas est, sed essentia: incommutabili enim nihil accedit.* Et D. August. l. d. cognit. veræ vitæ c. 3. *Ratio asstruit, nihil DEO accidentale, sed totum quod predicatur de eo, ei esse essentiale.* Plura de hoc tum contra Vorstii Calvinistæ objectiones ex liberis decretis petitas, tum contra novam quorundam RR. opinionem de accidentibus non quidem DEO inhælis, sed adhælis infra, ubi de immutabilitate DEI.

Inferes tertio. Repugnare in DEO compositionem ex essentia & existentia; siquidem est formalissimè suum esse irreceptum, & ens à se exclusivum omnis causæ essentiam & existentiam conjungentis: Nec non compositionem ex natura & supposito; siquidem ita subsistit, ut sit sua essentia; & compositio utriusque supponit naturæ suppositæ potentialitatem, quæ ab actu puro exulat.

Inferes quarto. Neque logicam compositionem rationis ex genere & differentia posse habere fundamentum ex parte DEI, quia hæc compositio importat finitatem essentialem & dicit ex parte conceptus generici potentialitatem; sed finitatis, limitationis, potentialitatis, nullum datur in DEO fundamentum: ergo, &c.

Sed nunquid saltem potuit cum fundamento in re dari compositio rationis inter essentia & attributa? si enim simplicissima unitas variarum perfectionum in DEO potest esse fundamentum varias rationes objectivas ratione distinguendi, cur non potius sit fundamentum easdem rationes distinctas componendi? Respondeo. Quamvis unitas divinarum perfectionum in nostro intellectu sit fundamentum perfectiones divinas de se mutuo predicandi, adeoque conjungendi: non tamen propriè compo-

nenndi, siquidem ejusmodi prædicationes v. g. *DEVS est justus*, non significant resultantiam aliqujus tertii è 2. extremis, sed simplicem utriusque identitatem.

11. Et ad instantiam Resp. disparitatem esse, quod distinctio rationis nihil ponat ex parte objecti, sed tantum aliquid relinquat, in quantum unam formalitatem assumit ad intellectum, non assumptâ alterâ; cujus fundamentum sufficiens reperitur in objecto virtualiter multiplici juxta prius dicta: sed si faceret compositionem rationis, poneret compositionem in ipso objecto, quæ in DEO fundamentum habere nequit, eò quod conceptus compositionis ab omni imperfectione nequeat separari.

12. Inquis: Compositio nihil est aliud, quam distinctorum unio: sed intellectus per actualem prædicationem unit v. g. attributa & relationes cum essentia, quas antea per simplicem apprehensionem distinguerat, cum dicit v. g. *DEVS est sapiens, justus &c.* ergo intellectus facit compositionem in DEO. Præsertim cum juxta celebrem D. Th. doctrinam noster intellectus juxta suum connaturalem modum intelligat *componendo & dividendo*, illud per affirmationem, hoc per negationem.

Resp. Compositio est distinctorum unio, ut præsuppositivè & præcisivè distinctorum, nego: ut positivè, & in actuali conjunctione distinctorum, conc. sed intellectus conjungit v. g. essentiam cum attributis per actualem prædicationem, ut præsuppositivè & præcisivè distincta, conc. ut in ipsa actuali conjunctione distincta nego. Vel secundo, ut exprimens simplicem identitatem inter illa conc. ut exprimens coalescentiam distinctorum, nego. Ad illud, quod intellectus noster intelligat componendo. Resp. compositione secundo intentionali se tenente ex modo concipiendi, conjungendo nimirum prædicatum cum subjecto, conc. ex parte rei conceptæ, nego.

13. Inferes quintò. Implicare contradictionem, ut DEUS veniat in compositionem aliorum per modum partis materialis vel formalis incompletæ: Ratio ex dictis patet, quia conceptus partis, sive formalis sive materialis est inseparabilis ab imperfectione dependentiæ, primò à causa efficienter determinante ad esse unitum; secundo à se mutuo; & tertio à toto compositio, respectu cujus sunt aliquid incompletum, quæ omnia repugnant rationi actus puri, & entis à se.

14. Inferes tamen sexto. Non repugnare divinæ vel simplicitati, vel actualitati, ut DEUS per modum formæ totalis & termini intrinsecè actuantis & completis veniat in compositionem extrinsecè cum his & in his: ita enim defacto in compositionem venire docet Mysterium Incarnationis; ubi duarum naturarum Divinæ & humanæ unionem in Persona Verbi, sicut & ipsius Verbi cum natura humana secundum compositionem factam definit tertia synodus generalis his verbis: *si quis non confitetur unionem verbi ad carnem conjunctam animæ rationali secundum compositionem anathema sit.* Et v. syn. Gen. collat. 8. can. 4. *sancta DEI Ecclesia*

unitatem Verbi ad carnem secundum compositionem constitetur. Cujus ratio est, quod tunc compositio ex parte DEI non dicit rationem partem, sed termini vel extremi perficientis & actuantis, quod ipsi convenit ex ratione actus puri, prout etiam Divinam essentiam cum intellectu Beati uniti dicemus infra in disp. 7. de specie impressa in visione beatifica.

Inferes septimò. Omnimodam simplicitatem, qualis est divina, saltem ex parte rei significatæ esse summam perfectionem simpliciter simplicem, quia sic dicit modum habendi suas perfectiones perfectissimum & unitissimum soli eò creato proprio, non minus, quam infinitas & immensitas sunt modi essendi soli DEO proprii, quamvis quoad modum significandi non exprimat positivam perfectionem, sed potius negationem: quia in formali modo significandi exprimit negationem compositionis, compositio autem, seu unio distinctorum est quid positivum.

Si autem loquamur de simplicitate ut sic analogicè abstractâ à DEO & creaturis, conformius est S. D. & rationi non esse perfectionem simpliciter simplicem, nec in modo cognoscendi, nec in re significatâ; quia ut sic est modus entis indifferens ad omnes gradus ipsius: & in aliquibus reperitur cum perfectione, ut in Angelo, in aliquibus cum imperfectione, ut in materia prima, elementis &c. in relatione verò præcindit ab utroque, ut suo loco dicitur, ideoque S. D. in 2. d. 11. q. 2. a. 1. quaest. 1. ad 1. dicit: *Simplicitas per se non est causa nobilitatis, sed perfectio rei; unde ubi perfectio bonitas invenitur in uno simplici, simplex est nobilior, quam compositum, quando verò e contra res est imperfecta, licet sit simplex, compositum erit nobilior, sicut homo est nobilior terra.*

Quòd ergo aliqua creatura tanto simpliciores sint, quanto nobiliores, id non ex natura simplicitatis, sed actualitatis provenit, cui simplicitas applicata invenitur: unde in iis, quæ magis propinquunt ad potentiam, & recedunt ab actu, opposito modo se res habet: illa enim quò simpliciora, eò sunt imperfectiora, & ut S. D. hic a. 7. ad 2. *composita sunt meliora simplicibus.*

Dices: Simplicitas opponitur imperfectioni, quia opponitur compositioni, quæ dicit imperfectionem; ergo debet esse perfectio.

Resp. Compositionem intrinsecam formaliter non esse imperfectionem, sed perfectionem admixtam imperfectioni: est enim formaliter unio positiva partium intrinsecè componentium: unde non sequitur, quòd simplicitas ut sic formaliter dicat perfectionem.

Inferes octavo. Mysterium SS. Trinitatis nequaquam obesse Divinæ simplicitati, prout D. August. d. Civ. l. 11. c. 10. *Hæc Trinitas unus DEVS est, nec ideo non simplex, quia Trinitas.* Vel enim divinæ personæ ad se invicem comparantur, & sic nequaquam componuntur, sed opponuntur; vel cum divina essentia & perfectionibus absolutis; & sic iterum non componuntur, sed simplicissime identificantur.